

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
CSODÁK PALOTÁJA

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: BARTÁNÉ MOLNÁR ANIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: BORDÁSNE MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Ált. Isk., Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: DR. KARDON FERENC (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERESKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: VARGA NOÉMI (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNE NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVICS MAGDOLNA (II. Rákóczi F. Ált. Isk. és Gimn., Szécsény)
Pest megye – délkelet: GELENCSE RNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2018/19.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
6. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

TASSY GERGELY középiskolai tanár
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik szóban érvényesül a részleges hasonulás törvénye?
(A) *tüstént* (B) *angyalszárny* (C) *légtér* (D) *méztől* (E) *különbség*
- Az alábbiakban egy jól ismert műről olvashattok egy rövid összefoglalót. Ha felismertétek, jelöljétek meg a vele kapcsolatos igaz állításokat!
A szerző a testvérének ír egyfajta levelet 1844-ben. Ebben említi a család anyagi gondjait, és arra inti testvérét, hogy segítse édesapjukat.
(A) *Az írás egy kedélyes kérdésfelvetéssel kezdődik.*
(B) *Műfaja verses levél.*
(C) *Páros rímelésű.*
(D) *Az író igéri, hogy máskor vidámabb lesz levele.*
(E) *A szerző apjának és testvérének ugyanaz a keresztnéve.*
- Az összes szótag felhasználásával egy szóolás rakható ki. Mi a jelentése?
VAR JA KÖ UJ CSA AZ RÉ
(A) *Lépre csalja.* (B) *Zsarol, fenyeget.* (C) *Szeretettel kényeztet.*
(D) *Enyhén megszid.* (E) *Kihasznál, kénye szerint bánik vele.*
- Többféle szó, illetve szóalak is beírható az alábbi mondat kipontozott helyére. Mi lehet igaz egy ilyen szóra? (Egyszerre több szó nem írható be a mondatba.)
Aki idegen nyelvet tanul, ... megismer egy népet és egy kultúrát is.
(A) *Lehet névmás.* (B) *Lehet összetett szó.* (C) *Tartalmazhat képzőt.*
(D) *Tartalmazhat jelet.* (E) *Lehet ragozott szóalak.*
- Melyik szóalak felel meg a szótó + képző + jel + rag képletnek?
(A) *vasalókat* (B) *úszásomra* (C) *telefonáltál*
(D) *csengetésig* (E) *ragozással*
- Rákos Sándor *Kovácsék* című verséből idéztünk. Melyek az igaz állítások?
*Kezdődnek a furcsaságok:
bemutatok egy családot, (A) Két szó is megfelel a pereputty főnévnek.
ia-fiát, retye-rutyát, (B) A sógor azt is jelenti: a házastárs fivére.
a sógort, a keresztkomát, (C) A részlet legalább öt nemzedéket említ.
a nagyapát, az unokát, (D) A keresztkoma jelentése: unokatestvér.
a szülőket, a dédszülőket, (E) Mindhárom toldaléktípusra van példa.
ük-ük-ük-ük felmenőket ...*

- Ünnepeink közül jelöljétek meg az egyházi, vallási ünnepeket!
(A) *V. 01.* (B) *X. 06.* (C) *X. 23.* (D) *XI. 01.* (E) *XII. 25.*
- Melyik kifejezésnek lehet ellentétpárja a felsoroltak valamelyike?
ösztokél, szakrális, berzenkedik, méltat, csalárd, leszól, félszeg
(A) *felbujt* (B) *fél* (C) *ócsárol* (D) *zaboláz* (E) *merész*
- Melyik szóba lehet *n*-t és *nn*-t egyaránt beírni?
(A) *ki_* (B) *i_a* (C) *be_em* (D) *elle_e* (E) *fe_*
- Az alábbi régies, illetve tájnyelvi szavak közül melyik jelent valamilyen esz-közt?
(A) *sulyok* (B) *nyirettyű* (C) *bojtorján* (D) *guzsaly* (E) *gereben*
- Ismert versekből adunk meg kulcsszavakat. Melyeket írta Petőfi Sándor?
(A) *képzetem* (B) *csönd-zsákból* (C) *sehonnai*
(D) *sugára* (E) *nyúgalomba*
- Olyan ötbetűs szavakat sorolunk fel, amelyekből az összes betű felhasználásával újabb ötbetűs szavak, toldalékos szóalakok rakhatók ki.
PI: TENYÉR → TÉNYRE, ERÉNYT.
Melyikből lehet a legtöbbet létrehozni?
(A) *KOROM* (B) *KASZÁL* (C) *MÁSOL* (D) *SEPER* (E) *TALÁL*
- Jelöljétek meg a felsorolt igealakokra vonatkozó igaz állításokat!
eredj, lettünk, felhozád, sincs, küld, lesztek, aludjon, elmégy, lehessen, jó
(A) *Mindhárom mód és idő előfordul.* (B) *Négy ige második személyű.*
(C) *Három ige felszólító módban áll.* (D) *Van köztük ikes ige.*
(E) *Létezést kifejező ige négyszer fordul elő.*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Folytassátok a szótagos szólancot a megkezdett minta szerint további 16 szóig! Ragozott szavakat és tulajdonneveket ne írjatok, és ugyanaz a szó többször ne szerepeljen! Ügyeljétek a helyesírásra!

KOCSI – CSICSÓKA – KALODA – DARA – RAKAT – KATLAN – ...